

Balvu novada domes saistošie noteikumi Nr. 8/2023

Balvos 2023. gada 22. jūnijā

Par sociālo palīdzību Balvu novadā

APSTIPRINĀTI
ar Balvu novada domes
2023. gada 22. jūnija lēmumu (sēdes prot. Nr. 8, 4. §)

Izdoti saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un
sociālās palīdzības likuma 33. panta ceturto daļu un
36. panta sesto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Saistošie noteikumi (turpmāk – Noteikumi) nosaka maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšni Balvu novada pašvaldībā (turpmāk – pašvaldība), kārtību, kādā pašvaldībā sniedz sociālo palīdzību – nosaka atbilstību trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statusam, sociālās palīdzības pabalstu veidus, apmēru, piešķiršanas un izmaksas kārtību, personu loku, kurām ir tiesības saņemt Noteikumos minēto palīdzību, kā arī lēmumu apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtību.

2. Sociālo palīdzību ir tiesības saņemt mājsaimniecībai vai vienai personai, kura saimnieko atsevišķi (turpmāk – mājsaimniecība), kura deklarējusi savu dzīvesvietu un faktiski dzīvo Balvu novada administratīvajā teritorijā un atbilst Noteikumos noteiktajiem sociālās palīdzības piešķiršanas kritērijiem.

3. Lēmumu par atbilstību trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statusam un lēmumu par sociālās palīdzības pabalsta piešķiršanu vai atteikumu pieņem Balvu novada Sociālā pārvalde (turpmāk – Pārvalde), savā darbībā ievērojot spēkā esošo likumdošanu un normatīvo aktu prasības un Noteikumus.

II. Trūcīgas un maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis

4. Trūcīgas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis ir vienāds ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteikto trūcīgas mājsaimniecības ienākumu sliekšni.

5. Maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis ir 60 % apmērā, noapaļots līdz veseliem euro, no Centrālās statistikas pārvaldes tīmekļvietnē publicētās minimālo ienākumu mediānas uz vienu ekvivalento patērētāju mēnesī.

6. Minimālo ienākumu sliekšņu apmērus mājsaimniecībai aprēķina, piemērojot attiecīgajam ienākumu sliekšnim šādus koeficientus:

6.1. pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā – koeficientu 1;

6.2. pārējām personām mājsaimniecībā – koeficientu 0,7.

7. Atbilstību trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statusam nosaka atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumam un Ministru kabineta 2020. gada 17. decembra noteikumiem Nr. 809 "Noteikumi par mājsaimniecības materiālās situācijas izvērtēšanu un sociālās palīdzības saņemšanu."

III. Sociālās palīdzības piešķiršanas un izmaksas kārtība

8. Lai saņemtu sociālo palīdzību, persona iesniedz rakstveida iesniegumu Pārvaldei. Iesniegumu var iesniegt:

8.1. klātienē (vēlams dzīvesvietai tuvākajā Pārvaldes teritoriālajā centrā/attālinātajā klientu apkalpošanas punktā);

8.2. sūtot pa pastu uz adresi Raiņa iela 52, Balvi, Balvu novads, LV-4501;

8.3. nosūtot uz e-adresi vai e-pasta adresi socparvalde@balvi.lv parakstītu ar drošu elektronisko parakstu.

9. Iesniegumam pievieno dokumentus, kas nepieciešami materiālās un sociālās situācijas izvērtēšanai un izdevumus attaisnojošus dokumentus.

10. Par izdevumus attaisnojošiem dokumentiem uzskatāmi: maksājumu apliecinājošie dokumenti – kases čeki, stingrās uzskaites kvītis, kredītiestāžu maksājumu uzdevumi un grāmatvedības uzskaites dokumenti – rēķini, pavadzīmes u.tml., kuros norādīts pakalpojuma saņēmēja vārds, uzvārds, personas kods, maksājuma mērķis vai pakalpojuma nosaukums un cena. Mājsaimniecībai jāiesniedz izdevumus attaisnojošos dokumentus vai to kopijas.

11. Iesniegumā norāda pabalsta izmaksas veidu:

11.1. pabalsta pieprasītāja kredītiestādes vai pasta norēķinu sistēmas kontā;

11.2. pakalpojuma sniedzēja kredītiestādes kontā;

11.3. skaidras naudas maksājums (izņēmuma gadījumā) Pārvaldes, Viļakas pilsētas vai pagasta pārvaldes kasē atbilstoši pabalsta saņēmēja dzīvesvietai.

12. Persona, parakstot iesniegumu, Pārvaldei dod atļauju iegūt, uzkrāt, apstrādāt un izmantot pašvaldības un valsts datu reģistros pieejamo informāciju, kas nepieciešama lēmuma pieņemšanai.

13. Pārvalde pēc iesnieguma un citu nepieciešamo dokumentu saņemšanas viena mēneša laikā nosaka atbilstību trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statusam, pieņem lēmumu par sociālās palīdzības pabalsta piešķiršanu, tā apmēru un izmaksas veidu, vai atteikumu piešķirt sociālo palīdzību, ja Noteikumos nav noteikta cita lēmuma pieņemšanas kārtība.

14. Sociālās palīdzības pabalstus izmaksā 10 darbdienu laikā no lēmuma par sociālās palīdzības pabalsta piešķiršanu pieņemšanas dienas.

IV. Sociālās palīdzības pabalstu veidi

15. Pašvaldība piešķir šādus sociālās palīdzības pabalstus:

15.1. pamata sociālās palīdzības pabalsti:

15.1.1. garantētā minimālā ienākuma pabalsts;

15.1.2. mājokļa pabalsts;

15.2. papildu sociālās palīdzības pabalsti:

15.2.1. pabalsts krīzes situācijā;

15.2.2. pabalsts atsevišķu izdevumu apmaksai:

15.2.2.1. pabalsts mājsaimniecībai ar bērniem;

15.2.2.2. pabalsts veselības aprūpei;

15.2.2.3. pabalsts sociālās rehabilitācijas plāna mērķu sasniegšanai;

15.2.2.4. pabalsts personu apliecinoša dokumenta noformēšanai.

V. Garantētā minimālā ienākuma pabalsts

16. Garantētā minimālā ienākuma pabalsts ir materiāls atbalsts naudas izteiksmē minimālo ikdienas izdevumu apmaksai (turpmāk šajā nodaļā – pabalsts).

17. Garantētais minimālais ienākumu sliekšnis ir vienāds ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteikto garantētā minimālā ienākumu sliekšni.

18. Pabalstu aprēķina, piešķir un izmaksā atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumam un Ministru kabineta 2020. gada 17. decembra noteikumiem Nr. 809 "Noteikumi par mājsaimniecības materiālās situācijas izvērtēšanu un sociālās palīdzības saņemšanu."

VI. Mājokļa pabalsts

19. Mājokļa pabalsts ir materiāls atbalsts ar mājokļa lietošanu saistīto izdevumu segšanai (turpmāk šajā nodaļā – pabalsts).

20. Pabalstu aprēķina atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā un Ministru kabineta 2020. gada 17. decembra noteikumos Nr. 809 "Noteikumi par mājsaimniecības materiālās situācijas izvērtēšanu un sociālās palīdzības saņemšanu" noteiktajai kārtībai un apmērā, pamatojoties uz izdevumus attaisnojošajiem dokumentiem par pēdējo pilno kalendāra mēnesi.

21. Pabalstu piešķir uz Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 36. panta trešajā daļā noteikto laikposmu, izņemot Ministru kabineta 2020. gada 17. decembra noteikumos Nr. 809 "Noteikumi par mājsaimniecības materiālās situācijas izvērtēšanu un sociālās palīdzības saņemšanu" 11. punktā noteikto pabalstu, kuru piešķir vienu reizi kalendāra gadā.

22. Pabalstu izmaksā vienu reizi mēnesī, izņemot Ministru kabineta 2020. gada 17. decembra noteikumos Nr. 809 "Noteikumi par mājsaimniecības materiālās situācijas izvērtēšanu un sociālās palīdzības saņemšanu" 11. punktā noteikto pabalstu, kuru izmaksā vienā vai vairākās reizēs kalendāra gada laikā.

VII. Pabalsts krīzes situācijā

23. Pabalsts krīzes situācijā ir operatīvi sniegts materiāls atbalsts ārējo notikumu radītu seku novēršanai vai mazināšanai, ja katastrofas vai citu ārēju notikumu dēļ māsaimniecībai vai atsevišķai personai māsaimniecībā vairs nav iespēju izmantot ierastos problēmu risināšanas veidus, tā pati saviem spēkiem nespēj nodrošināt savas pamatvajadzības un tai ir nepieciešama psihosociāla vai materiāla palīdzība (turpmāk šajā nodaļā – pabalsts).

24. Pabalsts tiek piešķirts neizvērtējot materiālo situāciju.

25. Pabalsta apmērs, ņemot vērā iepriekš neparedzēto apstākļu radītos zaudējumus:

25.1. katastrofu vai citu ārējo notikumu radīto seku novēršanai vai mazināšanai gadījumā, kad cietusi un nav derīga dzīvošanai vienīgā dzīvojamā māja, līdz sešu Ministru kabineta noteikto minimālo mēneša darba algu apmēram māsaimniecībai, nepārsniedzot faktiskos izdevumus;

25.2. citu ārēju notikumu radītu seku novēršanai un mazināšanai līdz 150,00 *euro* vienai personai māsaimniecībā kalendāra gada laikā, nepārsniedzot faktiskos izdevumus.

26. Pirms lēmuma par Noteikumu 25. punktā paredzētā pabalsta piešķiršanu, sociālais darbinieks veic katastrofas vai citu ārējo notikumu izraisīto seku ietekmes uz māsaimniecības spēju nodrošināt pamatvajadzības izvērtējumu, izvērtē pabalsta pieprasītāja tiesības pieprasīt apdrošināšanas atlīdzību un sagatavo atzinumu.

27. Pabalstu piešķir, ja pabalsta pieprasītāja iesniegums saņemts triju mēnešu laikā, skaitot no mēneša, kad radusies krīzes situācija, izņemot gadījumus, kad vērsties pēc palīdzības nav bijis iespējams objektīvu iemeslu dēļ, izvērtējot katru gadījumu individuāli.

28. Pabalsta saņemšanai papildus iesniegumam jāiesniedz dokumentus, kas apliecina krīzes situācijas faktu, kā arī citus dokumentus, kuri nepieciešami lēmuma pieņemšanai, ja tie nav valsts vai pašvaldības rīcībā. Iesniegumā iesniedzējs norāda nepieciešamā pabalsta apmēru.

29. Pārvalde pēc iesnieguma un citu nepieciešamo dokumentu saņemšanas lēmumu par pabalsta piešķiršanu vai atteikumu pieņem 10 darbdienu laikā.

30. Lēmumu par Noteikumu 25.1. apakšpunktā noteiktā pabalsta piešķiršanu vai atteikumu pieņem Pārvaldes izveidotā Sociālo lietu komisija.

VIII. Pabalsts māsaimniecībai ar bērniem

31. Pabalsts māsaimniecībai ar bērniem ir materiāls atbalsts trūcīgām un maznodrošinātām māsaimniecībām bērna izglītībai, audzināšanai un bērna ēdināšanas izdevumu apmaksai (turpmāk šajā nodaļā – pabalsts).

32. Pabalstu ir tiesības saņemt trūcīgām un maznodrošinātām māsaimniecībām ar bērniem.

33. Pabalsta apmērs:

33.1. ēdināšanas izdevumu apmaksai:

33.1.1. bērnam, kurš apmeklē Balvu novada pirmsskolas izglītības iestādi, vai cita novada pirmsskolas izglītības iestādi, programmā, kura netiek nodrošināta Balvu novadā, 100 % apmērā no faktiskajām izmaksām. Pabalsts tiek pārskaitīts izglītības iestādei vai izmaksāts pabalsta pieprasītājam saskaņā ar iesniegtajiem izdevumus attaisnojošiem dokumentiem;

33.1.2. izglītojamajam, kurš līdz 24 gadu vecumam apgūst arodizglītību vai profesionālo vidējo izglītību Balvu novada izglītības iestādē vai cita novada izglītības iestādē, programmā, kura netiek nodrošināta Balvu novada

izglītības iestādēs līdz 2,50 *euro* dienā par faktiskajām apmeklējuma dienām. Pabalsts tiek pārskaitīts pakalpojuma sniedzējam pēc rēķina saņemšanas. Ja izglītības iestādē netiek nodrošināts ēdināšanas pakalpojums, pabalsts 2,50 *euro* apmērā dienā par faktiskajām apmeklējuma dienām, pamatojoties uz izglītības iestādes izsniegto izziņu, tiek izmaksāts pabalsta pieprasītājam.

34. Noteikumu 33. punktā noteiktais pabalsts tiek piešķirts ar to mēnesi, kurā pieņemts lēmums par pabalsta piešķiršanu līdz mācību gada beigām. Pārvalde, sākoties mācību gada otrajam semestrim, pārbauda valsts un pašvaldību informācijas sistēmās vai nav zudis tiesiskais pamats pabalsta saņemšanai.

IX. Pabalsts veselības aprūpei

35. Pabalsts veselības aprūpei ir atbalsts ar veselības aprūpi saistītu izdevumu apmaksai (turpmāk šajā nodaļā – pabalsts).

36. Pabalstu ir tiesības saņemt trūcīgām un maznodrošinātām māsaimniecībām.

37. Pabalsta apmērs:

37.1. ambulatoro veselības aprūpes pakalpojumu (speciālista konsultācijas, pacienta iemaksas, izmeklējumi, analīzes u.c.), zobārstniecības pakalpojumu apmaksai, redzes korekcijas līdzekļu, medicīnas preču un medikamentu iegādei:

37.1.1. trūcīgām māsaimniecībām līdz 70,00 *euro* vienai personai māsaimniecībā kalendāra gadā;

37.1.2. maznodrošinātām māsaimniecībām, kurās visas personas ir darbspējīgas (pensijas vecuma personas, personas ar I un II grupas invaliditāti, bērni līdz 18 gadu vecumam), līdz 35,00 *euro* vienai personai māsaimniecībā kalendāra gadā;

37.2. stacionārā veselības aprūpes pakalpojuma – operācijas apmaksai:

37.2.1. trūcīgām māsaimniecībām līdz 500,00 *euro* vienai personai māsaimniecībā kalendāra gadā;

37.2.2. maznodrošinātām māsaimniecībām līdz 250,00 *euro* vienai personai māsaimniecībā kalendāra gadā.

38. Noteikumu 37. punktā noteiktos pabalstus, pamatojoties uz izdevumus attaisnojošiem dokumentiem, piešķir par pakalpojumiem un precēm, kuri saņemti/apmaksāti pēdējo sešu mēnešu laikā, periodā, kamēr spēkā ir trūcīgas vai maznodrošinātas māsaimniecības statuss.

X. Pabalsts personu apliecinoša dokumenta noformēšanai

39. Pabalsts personu apliecinoša dokumenta noformēšanai ir paredzēts pases vai personas apliecības (eID karte) noformēšanai (turpmāk šajā nodaļā – pabalsts).

40. Pabalstu ir tiesības saņemt personai no trūcīgas māsaimniecības vienu reizi piecos gados.

41. Pabalsta apmērs ir normatīvajos aktos noteiktās valsts nodevas par attiecīgā veida personu apliecinoša dokumenta izsniegšanu minimālajā apmērā.

42. Iesniegumam jāpievieno izdevumus attaisnojošs dokuments vai Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes izsniegta izziņa par dokumentu iesniegšanu personu apliecinoša dokumenta izsniegšanai.

XI. Pabalsts sociālās rehabilitācijas plāna mērķu sasniegšanai

43. Pabalsts sociālās rehabilitācijas plāna mērķu sasniegšanai ir paredzēts, lai novērstu vai mazinātu invaliditātes, darbnespējas, veselības traucējumu, atkarības, vardarbības vai citu faktoru izraisītās negatīvās sociālās sekas personas dzīvē un veicinātu sociālā statusa atgūšanu un iekļaušanos sabiedrībā (turpmāk šajā nodaļā – pabalsts).

44. Pabalstu ir tiesības saņemt trūcīgām un maznodrošinātām māsaimniecībām.

45. Pabalsta apmērs:

45.1. trūcīgām māsaimniecībām līdz 150,00 *euro* vienai personai māsaimniecībā kalendāra gadā;

45.2. maznodrošinātām māsaimniecībām līdz 75,00 *euro* vienai personai māsaimniecībā kalendāra gadā.

46. Lēmumu par pabalsta piešķiršanu pieņem, pamatojoties uz klienta sociālās situācijas izvērtējumu un sociālā darbinieka sniegto atzinumu.

XII. Lēmuma apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtība

47. Pārvaldes lēmumu var apstrīdēt Balvu novada pašvaldības Administratīvo aktu strīdu komisijā.

48. Administratīvo aktu strīdu komisijas lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā.

XIII. Noslēguma jautājumi

49. Noteikumi piemērojami ar 2023. gada 1. jūliju.

50. Ar Noteikumu spēka stāšanās spēku zaudē Balvu novada domes 2021. gada 23. septembra saistošie noteikumi Nr. 6/2021 "Par sociālo palīdzību Balvu novadā".

Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece *S. Kapteine*

Paskaidrojuma raksts
Balvu novada domes 2023. gada 22. jūnija saistošajiem noteikumiem Nr. 8/2023
"Par sociālo palīdzību Balvu novadā"

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	<p>Saistošo noteikumu izdošanas mērķis ir noteikt Balvu novada pašvaldības (turpmāk – pašvaldība) sociālās palīdzības pabalstu – <i>pamata sociālās palīdzības pabalstu</i>: garantētā minimālā ienākuma pabalsta, mājokļa pabalsta un <i>papildu sociālās palīdzības pabalstu</i>: pabalsta atsevišķu izdevumu apmaksai un pabalsta krīzes situācijā, veidus, apmērus, pieprasīšanas un piešķiršanas kārtību. Saistošajos noteikumos tiek saglabāti pabalstu veidi, apmēri kādi noteikti ar Balvu novada domes 2021. gada 23. septembra saistošajiem noteikumiem Nr. 6/2021 "Par sociālo palīdzību Balvu novadā".</p> <p>Salīdzinot ar aktuālajiem Balvu novada domes 2021. gada 23. septembra saistošajiem noteikumiem Nr. 6/2021 "Par sociālo palīdzību Balvu novadā", saistošie noteikumi noteiks maznodrošinātās māsaimniecības ienākumu sliekšni procentuālā apmērā, un salīdzinoši lielāku, to nosakot 60 % apmērā no Centrālās statistikas pārvaldes tīmekļvietnē publicētās minimālo ienākumu mediānas uz vienu ekvivalento patērētāju mēnesī (turpmāk – ienākumu mediāna), tiks precizēta pabalsta ēdināšanas izdevumu apmaksai piešķiršanas kārtība un svītrotas normas, kas paredz krīzes pabalsta piešķiršanas kārtību sakarā ar Covid-19 izplatību.</p> <p>Trūcīgas māsaimniecības sliekšnis paliek nemainīgs, un tas ir vienāds ar Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu likumā (turpmāk – Likums) noteikto trūcīgas māsaimniecības ienākumu sliekšni.</p> <p>Šobrīd spēkā esošajā, Likuma 33. panta trešajā daļā noteikts, ka maznodrošinātās māsaimniecības ienākumu sliekšni katra pašvaldība ir tiesīga noteikt ne augstāku par 436 <i>euro</i> pirmajai vai vienīgajai personai māsaimniecībā un 305 <i>euro</i> pārējām personām māsaimniecībā, bet ne zemāku par šā panta otrajā daļā noteikto trūcīgas māsaimniecības ienākumu sliekšni – 272 <i>euro</i> pirmajai vai vienīgajai personai māsaimniecībā un 190 <i>euro</i> pārējām personām māsaimniecībā.</p> <p>2023. gada 8. marta grozījumi Likumā paredz, ka 2023. gada 1. jūlijā stāsies spēkā Likuma 33. pants, kurš noteiks, ka:</p> <p>"(1) Minimālo ienākumu sliekšņus sociālās palīdzības sniegšanai nosaka procentuālā apmērā, noapaļotus līdz veseliem <i>euro</i>, no Centrālās statistikas pārvaldes tīmekļvietnē publicētās minimālo ienākumu mediānas uz vienu ekvivalento patērētāju mēnesī (turpmāk – ienākumu mediāna).</p> <p>(2) Garantēto minimālo ienākumu sliekšnis ir 20 procenti no ienākumu mediānas.</p> <p>(3) Trūcīgas māsaimniecības ienākumu sliekšnis ir 50 procenti no ienākumu mediānas.</p> <p>(4) Maznodrošinātās māsaimniecības ienākumu sliekšni katra pašvaldība ir tiesīga noteikt ne augstāku par 80 procentiem no ienākumu mediānas, bet ne zemāku par šā panta trešajā daļā noteikto trūcīgas māsaimniecības ienākumu sliekšni.</p> <p>(5) Minimālo ienākumu sliekšņu apmērus māsaimniecībai aprēķina, piemērojot attiecīgajam ienākumu sliekšnim šādus koeficientus:</p> <p>1) pirmajai vai vienīgajai personai māsaimniecībā – koeficientu 1;</p> <p>2) pārējām personām māsaimniecībā – koeficientu 0,7."</p> <p>Saistošie noteikumi nepieciešami, lai nodrošinātu sociālās palīdzības pieejamību mazaizsargāto iedzīvotāju grupām pašvaldībā, lai mazinātu inflācijas pieauguma sekas zema ienākuma māsaimniecībām, sniedzot valsts un pašvaldību materiālo atbalstu pamatvajadzību nodrošināšanai, kā arī, salīdzinot ar aktuālajiem Balvu novada domes 2021. gada 23. septembra saistošajiem noteikumiem Nr. 6/2021 "Par sociālo palīdzību Balvu novadā", precizētu pabalsta ēdināšanas izdevumu apmaksai piešķiršanas kārtību, lai nepārprotami noteiktu, ka pabalsts ēdināšanas izdevumu apmaksai tiek piešķirts bērnam, kurš apmeklē Balvu novada pirmsskolas izglītības iestādi, vai cita novada pirmsskolas izglītības iestādi, programmā, kura netiek nodrošināta Balvu novadā un, lai atvieglotu iedzīvotājiem pabalsta ēdināšanas izdevumu apmaksai pieprasīšanas kārtību un mazinātu administratīvo slogu, kā arī svītrotu normas, kas paredz krīzes pabalsta piešķiršanas kārtību sakarā ar Covid-19 izplatību, jo tās zaudējušas aktualitāti.</p>

Minimālo ienākumu sliekšņi tiks pārskatīti katru gadu. 2023. gada 8. marta grozījumu Likumā anotācijas 1. pielikuma 5. tabulā minēti šādi prognozētie minimālo ienākumu sliekšņi sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu jomā apmēri:

5. tabula. Minimālo ienākumu sliekšņi sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu jomā no 2023. gada 1. jūlija, no 2024. gada 1. janvāra un no 2025. gada 1. janvāra.

Minimālo ienākumu sliekšņu sociālās palīdzības jomā ¹ apmērs euro no 01.01.2021.		Apmērs euro no 01.07.2023.	Apmērs euro no 01.01.2024.	Apmērs euro no 01.01.2025.
Garantētā minimālā ienākuma sliekšnis	109 / 76	125 / 87,50	140 / 98	151 / 106
Trūcīgas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis	272 / 190	313 / 219	350 / 245	378 / 265
Maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis	Maksimālais apmērs 436 / 305	Maksimālais apmērs 501 / 351	560 / 392	605 / 424

2023. gada 8. marta grozījumu Likumā anotācijas 1. pielikuma 6. tabulā minēta minimālo ienākumu mediāna, kas tiks piemērota no 2023. gada 1. jūlija, un turpmākā prognoze.

6. tabula. Minimālo ienākumu sliekšņu prognoze

TA piemērojamais	Mediāna	20%	25%	30%	40%	50%	60%	80%	
2021-2022	544,41	109	136	163	218	272	327	436	Fakts
2023	626,57	125	157	188	251	313	376	501	Fakts
2024	700,51	140	175	210	280	350	420	560	Prognoze
2025	756,55	151	189	227	303	378	454	605	Prognoze
2026	813,29	163	203	244	325	407	488	651	Prognoze
2027	863,71	173	216	259	345	432	518	691	Prognoze
2028	906,9	181	227	272	363	453	544	726	Prognoze

Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumi Nr. 727 "Darbības programmas "Pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrūcīgākajām personām 2014.–2020. gada plānošanas periodā" īstenošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 727) paredz, ka Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām atbalstu no 2023. gada 1. janvāra var saņemt mājsaimniecības, kurām pašvaldības sociālais dienests izsniedzis rakstisku izziņu, kas apliecina tās atbilstību maznodrošinātas mājsaimniecības statusam, un tās rīcībā esošie ienākumi uz vienu ekvivalento patērētāju mājsaimniecībā nepārsniedz 376 euro pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā, bet katrai nākamajai personai mājsaimniecībā 264 euro. Līdz ar to, pašreiz sniedzot sociālo palīdzību mājsaimniecībai, tiek izvērtēti trīs ienākuma līmeņi – trūcīgais, maznodrošinātais un līmenis, kurš nodrošina iepriekšminētās palīdzības saņemšanu. Šāda kārtība apgrūtina sociālās palīdzības piešķiršanu, tā ir sarežģīta un nav saprotama lielai daļai sabiedrības. Turklāt aktuālie Balvu novada domes 2021. gada 23. septembra saistošie noteikumi Nr. 6/2021 "Par sociālo palīdzību Balvu novadā" nosaka, ka maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis ir 327 euro pirmajai vai vienīgajai personai

¹ Tiek piemērotas ekvivalences skalas: pirmajai personai mājsaimniecībā piemēro koeficientu 1, pārējām personām - 0.7 no pirmās personas.

	<p>mājsaimniecībā un 229 euro pārējām personām mājsaimniecībā, kas pārsniedz personu grupu, kurai saskaņā ar Noteikumu Nr. 727 ir nepieciešamas atbalsts pamatvajadzību nodrošināšanai.</p> <p>Nemot vērā iepriekšminēto, ir nepieciešams palielināt pašvaldībā noteikto maznodrošinātās mājsaimniecības ienākumu sliekšni vismaz līdz Noteikumos Nr. 727 noteiktajam ienākumu līmenim, kas no 2023. gada 1. jūlija atbildīs 60 % apmēram no ienākumu mediānas, t.i. 376 euro pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā, bet katrai nākamajai personai mājsaimniecībā 264 euro.</p> <p>Nosakot maznodrošinātās mājsaimniecības sliekšni 60 % apmērā no ienākumu mediānas, tiks izpildīta Likuma norma (33. panta ceturtais daļa), kas stājas spēkā 2023. gada 1. jūlijā, par mājsaimniecības ienākumu sliekšņa noteikšanu procentuālā apmērā no ienākumu mediānas.</p> <p>Uz doto brīdi Balvu novada domes 2021. gada 23. septembra saistošo noteikumu Nr. 6/2021 "Par sociālo palīdzību Balvu novadā" 32.1.1. apakšpunktā noteikts, ka pabalsts ēdināšanas izdevumu apmaksai tiek piešķirts bērnam, kurš apmeklē pirmsskolas izglītības iestādi.</p> <p>Saistošie noteikumi noteiks, ka pabalsts ēdināšanas izdevumu apmaksai tiek piešķirts bērnam, kurš apmeklē Balvu novada pirmsskolas izglītības iestādi, vai cita novada pirmsskolas izglītības iestādi, programmā, kura netiek nodrošināta Balvu novadā, tas nepārprotami noteiks kādai mērķgrupai pabalsts piešķirams.</p> <p>Balvu novada domes 2021. gada 23. septembra saistošo noteikumu Nr. 6/2021 "Par sociālo palīdzību Balvu novadā" 33. punktā noteikts, ka Noteikumu 32. punktā noteiktais pabalsts ēdināšanas izdevumu apmaksai tiek piešķirts ar to mēnesi, kurā pieņemts lēmums par pabalsta piešķiršanu līdz kārtējā mācību semestra beigām. Pabalsta ēdināšanas izdevumu apmaksai pieprasītājs mācību gada laikā iesniegumu iesniedz divas reizes.</p> <p>Saistošie noteikumi noteiks, ka iesniegums pabalsta ēdināšanas izdevumu apmaksai būs iesniedzams vienu reizi mācību gada laikā, un sākoties mācību gada otrajam semestrim, Balvu novada Sociālās pārvaldes sociālā darba veicēji pārlicināsies valsts un pašvaldību informācijas sistēmās vai nav zudis tiesiskais pamats pabalsta ēdināšanas uzdevumu apmaksai saņemšanai.</p> <p>Saistošie noteikumi tiek izdoti, jo 2023. gada 30. jūnijā spēku zaudēs Likuma 33. panta trešā daļa, kas nosaka pašvaldībai tiesības noteikt maznodrošinātās mājsaimniecības ienākumu sliekšni. Ar 2023. gada 1. jūliju pašvaldībai tiesības noteikt maznodrošinātās mājsaimniecības ienākumu sliekšni, tiek noteiktas Likuma 33. panta ceturtajā daļā.</p> <p>Saistošie noteikumi piemērojami ar 2023. gada 1. jūliju.</p>
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	<p>Salīdzinot ar aktuālajiem Balvu novada domes 2021. gada 23. septembra saistošajiem noteikumiem Nr. 6/2021 "Par sociālo palīdzību Balvu novadā", prognozējams, ka mājsaimniecību skaits, kurām tiks noteikts trūcīgas un maznodrošinātās mājsaimniecības statuss, palielināsies. Paaugstinoties trūcīgo mājsaimniecības sliekšnim un pašvaldībai nosakot lielāku maznodrošinātās mājsaimniecības ienākumu sliekšni, palielināsies, arī pašvaldības izdevumi saistībā ar nodrošināto atbalstu trūcīgām un maznodrošinātām mājsaimniecībām.</p> <p>Palielinot trūcīgas un maznodrošinātās mājsaimniecības ienākumu sliekšni palielināsies pašvaldības izdevumi, jo pašvaldībai ir noteikti papildu atvieglojumi trūcīgām un maznodrošinātām mājsaimniecībām, piemēram, Balvu novada domes 2021. gada 25. novembra saistošo noteikumu Nr. 16/2021 "Par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanu Balvu novadā" 9. punkts paredz, ka atvieglojumi par nekustamā īpašuma nodokli tiek piemēroti trūcīgām personām par to periodu, kurā nodokļa maksātājs atbilst trūcīgas personas statusam likumā "Par nekustamā īpašuma nodokli" noteiktajā apmērā – 90 % no aprēķinātās nodokļa summas un 10. punkts paredz, ka atvieglojumi par nekustamā īpašuma nodokli tiek piemēroti maznodrošinātām personām par periodu, kurā nodokļa maksātājs atbilst maznodrošinātās personas statusam, attiecībā uz likumā "Par nekustamā īpašuma nodokli" noteiktajiem nodokļa objektiem, kuriem ir paredzēti atvieglojumi maznodrošinātām personām, un tiem piekritīgo zemi – 70 % apmērā no aprēķinātās nodokļa summas.</p> <p>Palielināsies arī pašvaldības izdevumi pamata un papildu sociālās palīdzības pabalstu piešķiršanai, jo Saistošajos noteikumos noteikti pabalsti trūcīgām un maznodrošinātām mājsaimniecībām ar bērniem, pabalsti veselības aprūpei.</p> <p>2022. gadā budžeta izdevumi par pamata un papildu sociālās palīdzības pabalstiem bija</p>

	<p>682 254,14 EUR apmērā, prognozējams, ka budžeta izdevumi palielināsies līdz 15 % apmēram.</p> <p>Saistošo noteikumu īstenošanai finansējums ik gadu tiek paredzēts pašvaldības budžetā.</p> <p>Saistošo noteikumu izpilde tiks īstenota esošo cilvēkresursu ietvaros, papildus resursi sakarā ar jaunu institūciju vai darba vietu veidošanu un esošo institūciju kompetences paplašināšana, lai nodrošinātu saistošo noteikumu izpildi, nav nepieciešama.</p>
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	<p>Saistošie noteikumi pozitīvi ietekmēs iedzīvotājus un mājsaimniecības ar zemiem ienākumiem. Valsts noteiktie atvieglojumi un pašvaldības sociālās palīdzības pabalsti tiek piešķirti pēc mājsaimniecības materiālās situācijas izvērtēšanas un trūcīgas un maznodrošinātas mājsaimniecības statusa piešķiršanas.</p> <p>Trūcīgas un maznodrošinātas mājsaimniecības statuss dod tiesības saņemt pašvaldības noteikto sociālo palīdzību un atvieglojumus un valsts atbalstu, piemēram, tiesības saņemt elektroenerģijas pakalpojumu par samazinātu cenu, valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšanu u.c.</p> <p>Saistošie noteikumi nodrošinās plašākam iedzīvotāju lokam tiesības saņemt pamata un papildu sociālo palīdzību.</p> <p>Saistošajiem noteikumiem nav ietekmes uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā un konkurenci.</p>
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	<p>Institūcija, kurā privātpersona var vērsties saistošo noteikumu piemērošanā ir Balvu novada Sociālā pārvalde. Veicot izmaiņas pabalsta ēdināšanas izdevumu apmaksai pieprasīšanas kārtībā, vienkāršosies pašvaldības administratīvās procedūras – iesniegums pabalsta ēdināšanas izdevumu apmaksai būs iesniedzams vienu reizi mācību gada laikā, nevis divas.</p> <p>Nav paredzamas papildu administratīvo procedūru izmaksas.</p>
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	<p>Nodrošināt iedzīvotājiem atbalstu sociālo problēmu risināšanā, kā arī iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus, ir pašvaldības autonomā funkcija saskaņā ar Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 9. punktu. Saistošo noteikumu izpildes administrēšanu nodrošinās Balvu novada Sociālā pārvalde, jaunas darba vietas netiks veidotas, jauni pienākumi vai uzdevumi esošajiem darbiniekiem netiks noteikti.</p>
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	<p>Nav noteikta atšķirīga izpildes kārtība no izpildes kārtības, kāda noteikta ar Balvu novada domes 2021. gada 23. septembra saistošajiem noteikumiem Nr. 6/2021 "Par sociālo palīdzību Balvu novadā". Saistošo noteikumu izpildes nodrošināšanai papildus resursi un pašvaldības institūciju struktūras izmaiņas nav nepieciešamas.</p>
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	<p>Maznodrošinātas mājsaimniecības ienākuma līmeņa palielināšana sekmēs pamatvajadzību nodrošināšanu mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem, tādejādi veicinās šo mājsaimniecību iekļaušanos sabiedrībā, darba tirgū, kā arī nodrošinās Satversmē noteiktās cilvēka pamattiesības uz sociālo nodrošinājumu. Plānoto izmaksu palielinājums palielināsies, taču ieguvumi ir būtiski visai sabiedrībai kopumā. Izdotot saistošos noteikumus, pašvaldība rīkojas atbilstoši Likumā paredzētajam deleģējumam noteikt maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšni pašvaldībā un noteikt papildu sociālās palīdzības pabalstu piešķiršanas kārtību.</p>
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	<p>Jautājums izskatīts un atbalstīts Sociālās un veselības aprūpes jautājumu komitejā.</p> <p>Atbilstoši Pašvaldību likuma 46. panta trešajā daļā noteiktajam, saistošo noteikumu projekts tika publicēts Balvu novada pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.balvi.lv no 2023. gada 24. maija līdz 2023. gada 7. jūnijam sabiedrības viedokļa noskaidrošanai. Viedokļi un priekšlikumi par saistošo noteikumu projektu nav saņemti.</p>

Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece *S. Kapteine*